

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: M. S.
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963,
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 4. 2025 č.j. X.

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení výše označeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty námitky žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č.j. X. ze dne 7. 1. 2025, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu podle ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zdp“), a pro nesplnění podmínek daných ustanovením § 39 odst. 2 písm. c) zdp, neboť podle posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 2. 12. 2024

je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně ve smyslu ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) zdp.

2. Žalobkyně v žalobě tvrdila, že posudkový lékař učinil tento závěr, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav, aniž by ji viděl osobně. Posudkový lékař ignoroval námitky proti rozhodnutí ČSSZ, což samo o sobě zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí. V obecných posudkových kritériích v kapitole VI., položce 3c přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., je uvedeno, že se jedná „o středně těžkou formu Parkinsonovy nemoci“, přítomny všechny klasické projevy v úrovni středně těžké poruchy, přidává se dysartrie, mikrografie, deprese, stadium III, některé denní aktivity podstatně omezeny“. Z posudku však neplyne, že by se posudkový lékař nějak podrobně těmito skutečnostmi zabýval, že by něco o celkové výkonnosti, pohybových schopnostech, schopnostech zvládat denní aktivity, natož pak o kvalitě života zjišťoval či se jimi vůbec zabýval a jak to zohlednil při určení poklesu pracovní schopnosti. Taktéž nedošlo k zohlednění psychiatrické diagnózy (smíšená úzkostně depresivní porucha) a neschopnosti vykonávat dělnickou profesi. Dle aktuálních lékařských zpráv se zdravotní stav žalobkyně naopak zhoršuje. Zhoršují se bolesti, nemůže se hýbat, bolí ji záda, celá levá ruka s levou stranou těla, taktéž obě kolena velmi bolí, v domácnosti musí pomáhat rodina, nic nezvládá. Do roku 2022 pracovala, po operaci byla 9 měsíců v pracovní neschopnosti. Z výše uvedených důvodů není žalobkyně podle svého názoru schopna vykonávat jakoukoliv soustavnou výdělečnou činnost. Má postižení duševních a motorických schopností, výkon většiny denních aktivit je velmi omezen. Žalobkyně má tedy za to, že posudek o invaliditě, č.j. LPS/2025/182-NR-MRS_CSSZ, ze dne 18. 3. 2025, vypracovaný MUDr. D. K., a následně ani rozhodnutí dostatečně neodpovídá na její námitky, především pak na konstatování chybného posouzení a nepříčtení poklesu pracovní schopnosti o 10 % za další onemocnění (duševní) s přihlédnutím na schopnost vykonávat výdělečnou činnost dle § 3 odst. 1 nebo na schopnost rekvalifikace k možnému navýšení dle § 3 odst. 2 vyhlášky. Posudkový lékař podle žalobkyně ani neřešil její pracovní uplatnění na trhu práce, jelikož u druhého stupně se předpokládá alespoň částečná výdělečná činnost. Objektivně se však její fyzický i psychický stav velmi zhoršil od roku 2022. Posudek o invaliditě je tedy nepřezkoumatelný a na základě tohoto vydané rozhodnutí nezákonné.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí s tím, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 18. 3. 2025, vypracovaného pro účely řízení o námitkách lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, který invaliditu žalobkyně posoudil ve smyslu ustanovení § 5 písm. i) a § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., a to tak, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zdp a ve svém posudkovém hodnocení dospěl k závěru, že žalobkyně je invalidní podle ustanovení § 39 odst. 1 zdp, přičemž se jedná o invaliditu druhého stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) zdp, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 50 % (trvá). Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI., položce 3c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 50 %, která se ve smyslu ustanovení § 4 citované vyhlášky nemění.
4. Žalobu soud neshledal důvodnou.
5. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě

nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].

6. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č.j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4.12.2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
7. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25.9.2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č.j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11.11.2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
8. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
9. Soud doplnil dokazování o posudek posudkové komise MPSV ČR v Plzni ze dne 22. 10. 2025, podle něhož:
10. Komise vypracovává posudek k datu napadeného rozhodnutí ČSSZ ze dne 4. 4. 2025.
11. Podle zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně neurologem v komisi dle poslední zprávy neurologa ze dne 22. 1. 2025 není vůbec hypokinéza ani třes, jsou patrné hyperkinézy levostranných končetin, nepřesná taxe v důsledku toho na levostranných končetinách, chůze topornější s přidupáváním LDK. Nejsou poruchy kognitivních funkcí, řeč je přiměřená. Lze charakterizovat jako středně těžkou poruchu.
12. Posudková komise MPSV shodně s OSSZ a lékařem určuje rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti postižení z okruhu pro extrapyramidových poruch - susp. Parkinsonova choroba (při neadekvátní reakci na léčbu s diagnostickým zvažováním hypokineticko rigidního syndromu) se spoluúčastí smíšené úzkostně depresivní poruchy. Na podkladě dostupné odborné dokumentace a dle neurologického hodnocení v komisi vyhodnocuje posudková komise stěžejní extrapyramidové postižení jako středně těžké, prosté průkazu motorické řečové poruchy až nesrozumitelného řečového projevu, mnohočetných hybných komplikací typu hypokinéz, těžkých akinéz a fluktuací, bez trvalého tremoru a významnějších kognitivních alterací, bez mimovolných pohybů a těžkého chůzového deficitu.

13. Při vyhodnocení tíži postižení posudková komise MPSV stanovuje ve shodě s lékařem IPZS výslednou procentuální ztrátu v kapitole VI, položce 3 c), které náleží procentuální rozpětí míry poklesu prac. schopnosti ve výši 50-60 %, při zohlednění psychiatr. dg. a profesi posuzované stanovena horní hranice daného procentního pásma ve výši 60 %. Podmínky pro využití § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., již komise neshledala - další postižení uvedená v dg. spektru aktuálně nemají na pokles pracovní schopnosti dopad. Ohodnocením výše procentuální ztráty pracovní schopnosti se PK MPSV shoduje s hodnocením lékaře IPZS.
14. Žalobkyně byla posuzována jako dělník ve výrobě.
15. Celková míra poklesu pracovní schopnosti činí 60 % a odpovídá invaliditě II. st. s datem vzniku (změny stupně) od 18. 10. 2023. Stanovena platnost trvale vzhledem k charakteru onemocnění.
16. Podle posudkové komise MPSV nelze hodnotit dle stejné kapitoly a položky, písmene d), neboť se nejedná o těžké funkční postižení provázené trvalým tremorem, fluktuacemi, těžkou akinézou, poruchou kognitivních funkcí či těžkou řečovou poruchou.
17. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není posuzovaná schopna těžké fyzické práce, práce spojené s manipulací těžkými břemeny, práce spojené s dlouhou chůzí po nerovném terénu, psychicky náročné práce. Schopna výkonu fyzicky lehčí práce respektující uvedená omezení.
18. Dle názoru soudu posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně a s lékařskými zprávami předloženými v řízení před soudem. V řízení před soudem byli účastníci seznámeni s obsahem posudku. Soud proto posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý.
19. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaného. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 60 %, což podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění odpovídá pouze invaliditě druhého stupně.
20. Z výše shrnutých okolností vyplývá, že posudková komise MPSV dospěla ke stejným závěrům jako předchozí dvě posudkové komise ve správním řízení, tedy že žalobkyně je nadále invalidní pouze v druhém stupni.
21. Soud zhodnotil posudek PK MPSV samostatně i v souvislosti s ostatními podklady ve správním spisu a dospěl k závěru, že posudek je s nimi v souladu, je přezkoumatelný, jeho závěry jsou logické.
22. Závěrem komise poznamenává, že prognóza dalšího vývoje onem. je nejistá, nelze vyloučit i jeho intenzivnější progresi odůvodňující případné posudkové přehodnocení.
23. Žalobkyně v žalobě především namítala, že v posudku podle jejího názoru nebo zohledněno, že je omezena ve výkonu jakéhokoliv zaměstnání, což by mělo být při vypracování posudku uplatněno. Dle jejího názoru také nebylo v posudku uvedeno, že je omezena při vykovávání denních aktivit, a že jí musí pomáhat rodina. Na základě toho se žalobkyně domnívala, že je rozsudek nedostatečný a nepřesvědčivý.
24. K této námitce soud uvádí, že všechny posudkové komise i soud uznávají, že pracovní schopnost žalobkyně je podstatným způsobem snížena, v procentuálním vyjádření toto bylo zohledněno celkem 60%.

25. K těmto námitkám žalobkyně dále posudková komise MPSV uvedla, že neshledala splnění legislativních kautel pro uznání invalidity III. st. - v souhrnu doložené lékařské dokumentace nebylo nalezeno postižení takové tíže, které by v souladu s odpovídající legislativou způsobovalo ztrátu pracovní schopnosti ve výši 70 % a výše. Pro uváděné subjektivní obtíže nebyl v doložené dokumentaci nalezen odpovídající klinický korelát.
26. Soud považuje toto vyjádření posudkové komise MPSV za dostatečné a logicky zdůvodňující, že k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tj. ke dni 4. 4. 2025, na základě odborných lékařských nálezů nebylo možné dovodit, že by žalobkyně byla invalidní ve III. stupni invalidity a subjektivními potížemi samotnými přiznání vyššího stupně invalidity odůvodnit nelze.
27. Žalobkyně v žalobě dále namítala, že nebylo využito § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., tj. že nebylo přihlédnuto zejména k jejím dalším zdravotním postižením, především k duševnímu onemocnění.
28. Soud neshledal ani tuto námitku důvodnou, neboť z výše shrnutého obsahu posudku posudkové komise MPSV dle názoru soudu jasně vyplývá, že další zdravotní postižení, tj. zejména duševní (deprese) byly zohledněny v posudku tak, že lékaři právě s ohledem na komorbiditu a profesi žalobkyně zvolili horní hranici (60%) procentuálního snížení pracovní schopnosti v rámci hlavního zdravotního postižení.
29. K novým lékařským zprávám, které žalobkyně předložila při jednání soudu, soud uvádí, že je neprováděl k důkazu, neboť prokazují skutkový (zdravotní) stav, který nastal po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tj. po 4. 4. 2025, proto k nim není možné přihlížet, mohou však být zohledněny v případné nové žádosti o změnu výše invalidního důchodu.
30. Soud na základě uvedeného nepovažuje za důvodnou ani žalobní námitku, že žalovaný řádně neposoudil zdravotní problémy žalobkyně, když oba správní orgány posoudily stupeň invalidity odvození od poklesu pracovní schopnosti žalobkyně stejně, jako v soudním řízení posudková komise MPSV.
31. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
32. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 12. ledna 2026

Mgr. Jana Komínková v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

samosoudkyně